

СТАНОВИЩЕ

по: конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.9. Туризъм (Туристически ресурси и туристическо странознание), за нуждите на катедра „География на туризма“, обявен в ДВ бр. 100 от 16.12.2022 г.
с единствен кандидат доц. д-р Вера Николова

изготвено от: **проф. д.н. Ваня Станчева (Лозанова)**
въз основа на заповед на ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ проф. дфн. А. Герджиков, за Научно жури № РД-38-80/09.02.2023 и Протокол № 01/24.02.2023 от първото заседание на Научното жури

В конкурса за професор за нуждите на катедра „География на туризма“, Геолого-географски факултет при СУ „Св. Климент Охридски“, обявен в ДВ бр. 100 от 16.12.2022 г., като единствен кандидат участва доц. д-р Вера Кирилова Николова.

Становището е изготвено на основание на чл. 4 и чл. 29а от Закона за развитие на академичния състав в Република България, чл. 60 и сл. от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ; чл. 118 ал. (1) и (3) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и решение на Факултетния съвет на Геолого-географски факултет, протокол № 1 от 17.01.2023.

Приложената от кандидата документация по конкурса е в пълно съответствие с Правилника за развитие на академичния състав в Република България, както и с правилниците на СУ „Св. Климент Охридски“ и на Геолого-географски факултет за придобиване на академична длъжност „професор“.

Кратки биографични данни за кандидата

Вера Кирилова Николова е с повече от 30 години опит в преподавателската и научно-изследователската дейност, свързана с туризма и географията. Придобила е магистърска степен по География на стопанските отрасли и комплекси (1982-1990) към СУ „Св. Климент Охридски“. От 2004 до 2007 г. кандидатката е редовен докторант към СУ „Св. Климент Охридски“, а през 2007 г. придобива научната и образователна степен доктор по география на рекреацията и туризма по професионално направление 3.9. Туризм (География на рекреацията и туризма) при СУ „Св. Климент Охридски“.

Работи от 2011 г. като главен асистент, а от 2014 г. като доцент в катедра „География на туризма“ на Геолого-географски факултет, СУ „Св. Климент Охридски“. Била е преподавател в специалност „Туризм“ в редица университети и колежи в страната.

Научни и научно-приложни изследвания в областта на туризма

Доц. д-р Вера Николова е автор на общо 62 значими научни и научно-приложни изследвания в областта на туризма, с 24 от които участва в конкурса за професор. От тях една монография (Асенова, М., В. Маринов, **В. Николова**, Е. Петкова, Р. Митова, Ч. Истаткова (2021). *Между културата и туризма: туристическите атракции, основани на културното наследство*. Унив. изд. „Св. Климент. Охридски“ ISBN 978-954-07-5167-2 – с авторски принос на кандидатката по конкурса 120 стр.) е представена като хабилитационен труд; една монография, която не е представена като хабилитационен труд (Николова, В., А. Казаков (2023). *Кулинарният туризм в България между локалното и националното*. Унив. изд. „Св. Климент Охридски“ ISBN 978-954-07-5643-1 (под печат) – авторски приноси 215 стр.);

3 глави от публикувани колективни монографии, 1 публикуван учебник (Борисова, Л., Е. Александрова, В. **Николова**, *Гостоприемство в туристическата индустрия* – 2 част, ISBN:978-619-7423-20-4, МАТКОМ, София, рецензирано), към които са приложени разделителни протоколи според процедурните изисквания; 18 студии, статии и доклади в нереферирани издания с научно рецензиране, 5 от които – на английски и 4 издадени в чужбина, а 1 – публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация. От тях 7 публикации са самостоятелни и 11 – в съавторство. Представените материали и моите лични наблюдения потвърждават, че кандидатът има своето определено място и почерк в съвместните публикации. Към списъка с публикации са добавени още 7, които не са включени в списъка на НАЦИТ, но са не по-малко важни и значими с приносния си характер.

Научните дирения на доц. В. Николова очертават ясни изследователски и научно-приложни полета в няколко основни посоки:

- Изследвания на териториално – регионално и локално ниво на специализираните видове туризъм и ресурсите за тяхното развитие. Създаване на класификационни схеми и модели за развитие;
- Разработване на регионални и местни туристически продукти и атракции;
- Проучване на туристически дестинации на ниво региони и страни.
- Организиране на изследователска дейност на студентите в рамките на задължителни учебни практики;
- Организация и ръководство на студенти по създаване на анимационни културни програми на световни туристически дестинации със студенти от бакалавърската степен.

Значим принос в изследователските дирения на доц. д-р В. Николова е предложената като хабилизационен труд част от колективната монография (Асенова, М., В. Маринов, **В. Николова**, Е. Петкова, Р. Митова, Ч. Истаткова (2021). *Между културата и туризма: туристическите атракции, основани на културното наследство*. Унив. изд. „Св. Климент. Охридски“ ISBN 978-954-07-5167-2 – с авторски принос на кандидатката по конкурса 120 стр.), която поставя на широка основа една кардинална и актуална проблематика, каквото е отношението между туристическите атракции с фокус върху тяхното типологизиране и културното наследство. Около тази проблематика с акцент върху функционализирането на културното наследство в системата на туризма са концентрирани и част от изследванията на кандидатката.

В най-новите си изследователски хоризонт тя се ориентира към кулинарния туризъм като привлекателен аспект на културното наследство и придаващ ярки регионални специфики на туристическото обслужване, но и като богат ресурс и атракция за туристическо усвояване.

Като важен аспект от научно-изследователските изяви на Вера Николова трябва да се изтъкнат множеството ѝ участия в научни форуми и практико-приложни конференции и семинари с презентации и дискусии на национално и международно ниво.

Подчертано активно е участието ѝ в изготвянето и реализирането на изследователски и научно-приложни проекти – от 2014 до 2022 г. – общо 12 на брой, някои от които с външно финансиране.

За мен особено значими и ценни са усилията към създаване на анимационни продукти – театрално-музикални представления, разработвани по дисциплината „Световни туристически райони и дестинации“ със студенти от 4 курс – „Туризъм“ – бакалаври. За периода 2014 – 2019 г. са изготвени 13 сценарии за представяне на различни дестинации, осъществени са 13

представления пред публика и в присъствието на дипломатически представители на страните на сцената на студентски театър „Алма Алтер“.

Преподавателска дейност

Вера Николова има над 30 години преподавателски стаж в редица висши учебни заведения в страната, наред със СУ „Св. Климент Охридски“. Чете задължителни и избираеми курсове на бакалаври (Туристически ресурси; Световни туристически региони и дестинации; Развитие и актуални проблеми на туризма в България; и Специализирани видове туризъм – избираема дисциплина) и на магистри в магистърски програми (Туристически ресурси – задължителна за магистърски програми „Управление на туристически дестинации“ (след професионален бакалавър), „Културен туризъм“, „Екотуризъм“ и „Туризъм“ (за неспециалисти); „Световни туристически региони и дестинации“ – задължителна за специалност „Туризъм“ (след професионален бакалавър) и „Туризъм“ (за неспециалисти); избираема за „Културен туризъм“; „Разработване на туристически продукти и атракции“ – задължителна за „Управление на туристически дестинации“ и „Управление на туристически дестинации“ (след професионален бакалавър), и избираема за „Културен туризъм“ и „Екотуризъм“. Представената от автора справка за учебно-преподавателската дейност в периода показва високи стойности, надвърлящи учебната натовареност на СУ „Св. К. Охридски“.

Като доцент е била ръководител на 3 докторанти, от които един – успешно защитил. В същия период 30 студенти са били дипломанти на Вера Николова.

Към това трябва да се добави участието в съставянето на университетски учебник (Борисова, Л., Е. Александрова, **В. Николова**. *Гостоприемство в туристическата индустрия* – 2 част, ISBN:978-619-7423-20-4, МАТКОМ,

София, рецензирано) като важен индикатор за приносите ѝ в областта на приложението на научните постижения в практиката и обучението.

Тази респектираща преподавателска дейност внушава, че кандидатката е успешен преподавател в областта на обявения конкурс, и има необходимите качества, установени от „Закона за развитието на академичния състав в Република България“, за придобиване на академична длъжност „професор“, както и от правилниците на СУ „Св. Климент Охридски“, и на ГГФ.

От всичко казано по-горе значимостта на приносите се очертава ясно. Като се има предвид тяхната научна стойност, международна и национална публичност и признанието, регистрирано чрез големия брой цитирания в специализирани научни издания, несъмнено те изцяло съответстват на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България за придобиване на академична длъжност „професор“ и правилниците на СУ „Св. Климент Охридски“ и на ГГФ.

Заключение

Като взимам под внимание цялостната научна, научно-организационна, експертна и преподавателска дейности на кандидатката, която включва постигнатите от нея научни и научно-приложни резултати, както и мнението ми, че тя е напълно изграден и утвърден учен с международен и национален авторитет, висококвалифициран и търсен преподавател в областта на конкурса, практик и експерт, всичко това ми дава основание да твърдя с убеденост, че кандидатката има необходимите качества, установени от „Закона за развитието на академичния състав в Република България“, както и от правилниците на СУ „Св. Климент Охридски“, и на Геолого-географски факултет за придобиване на академична длъжност „професор“.

С оглед всичко казано дотук предлагам на научното жури по обявения конкурс за академичната длъжност „професор“, в професионално направление 3.9. Туризм (Туристически ресурси и туристическо странознание), да присъди академичната длъжност „професор“ на доцент д-р Вера Кирилова Николова за нуждите на катедра „География на туризма“ при СУ „Св. Климент Охридски“.

София,

Подпис:

21.03.2023 г.

проф. д.изк. Ваня Б. Лозанова-Станчева